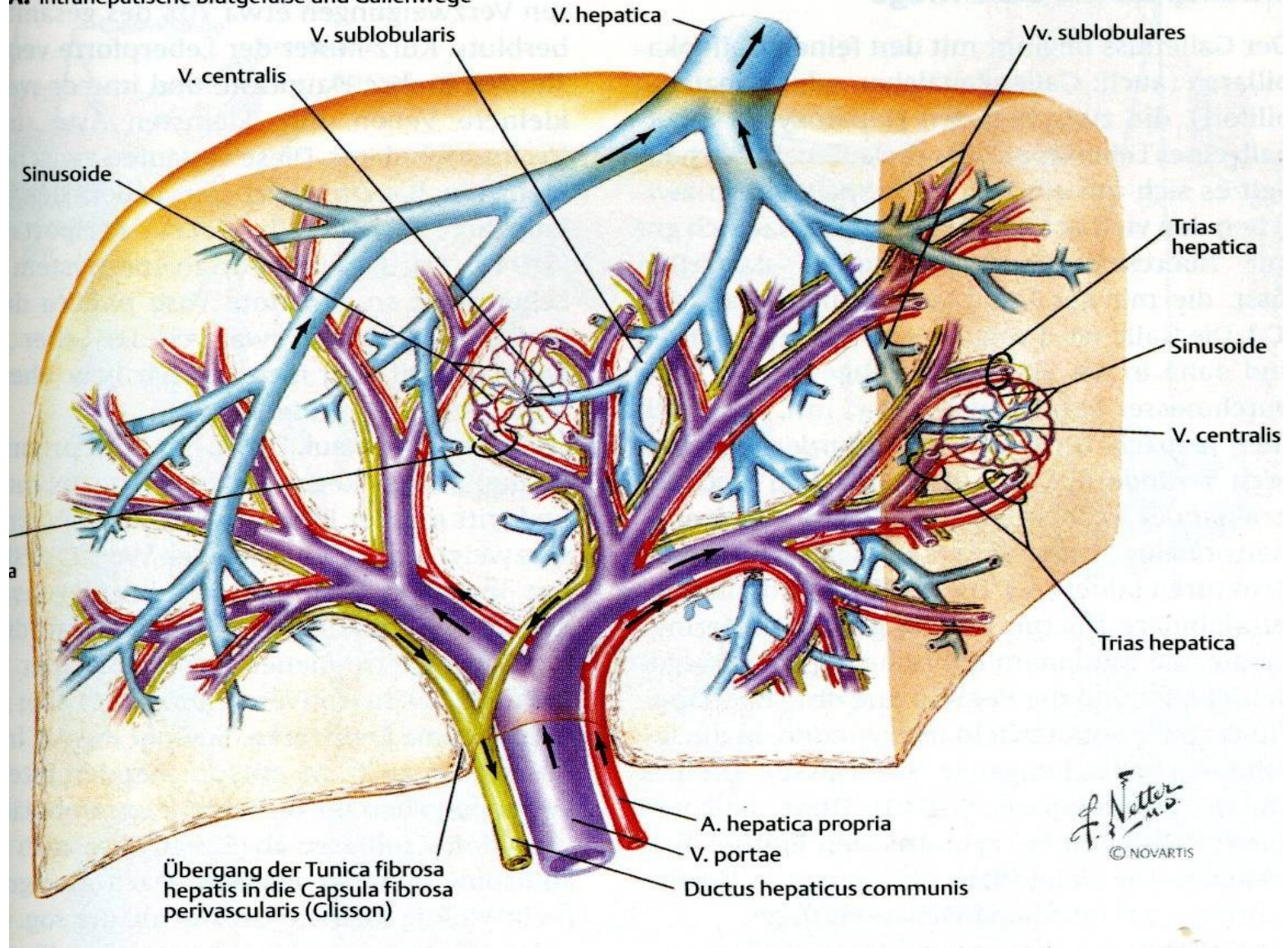

JÁTRA

A. Intrahepatische Blutgefäße und Gallenwege

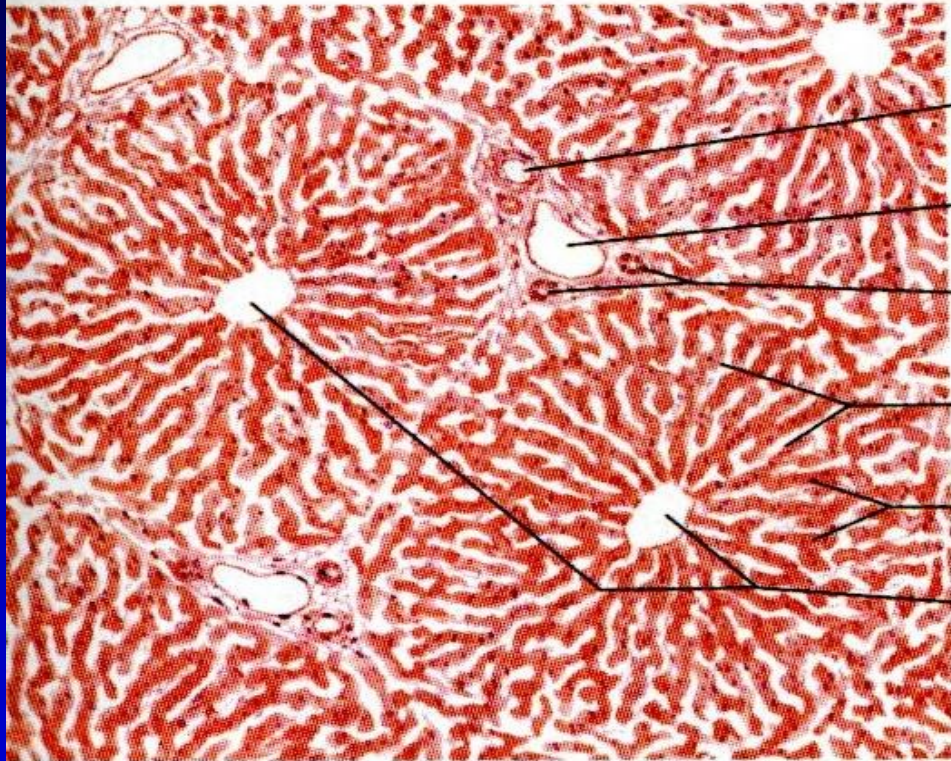

Jaterní buňky

vysoká schopnost regenerace (ze zachovalých buněk)

po resekci 50 – 60 % jaterní tkáně dorostou lidská játra do předoperační velikosti během několika měsíců (přesný mechanismus neznáme)

Jaterní lalůček

A. interlobularis

V. interlobularis

Ductus interlobularis
bilifer

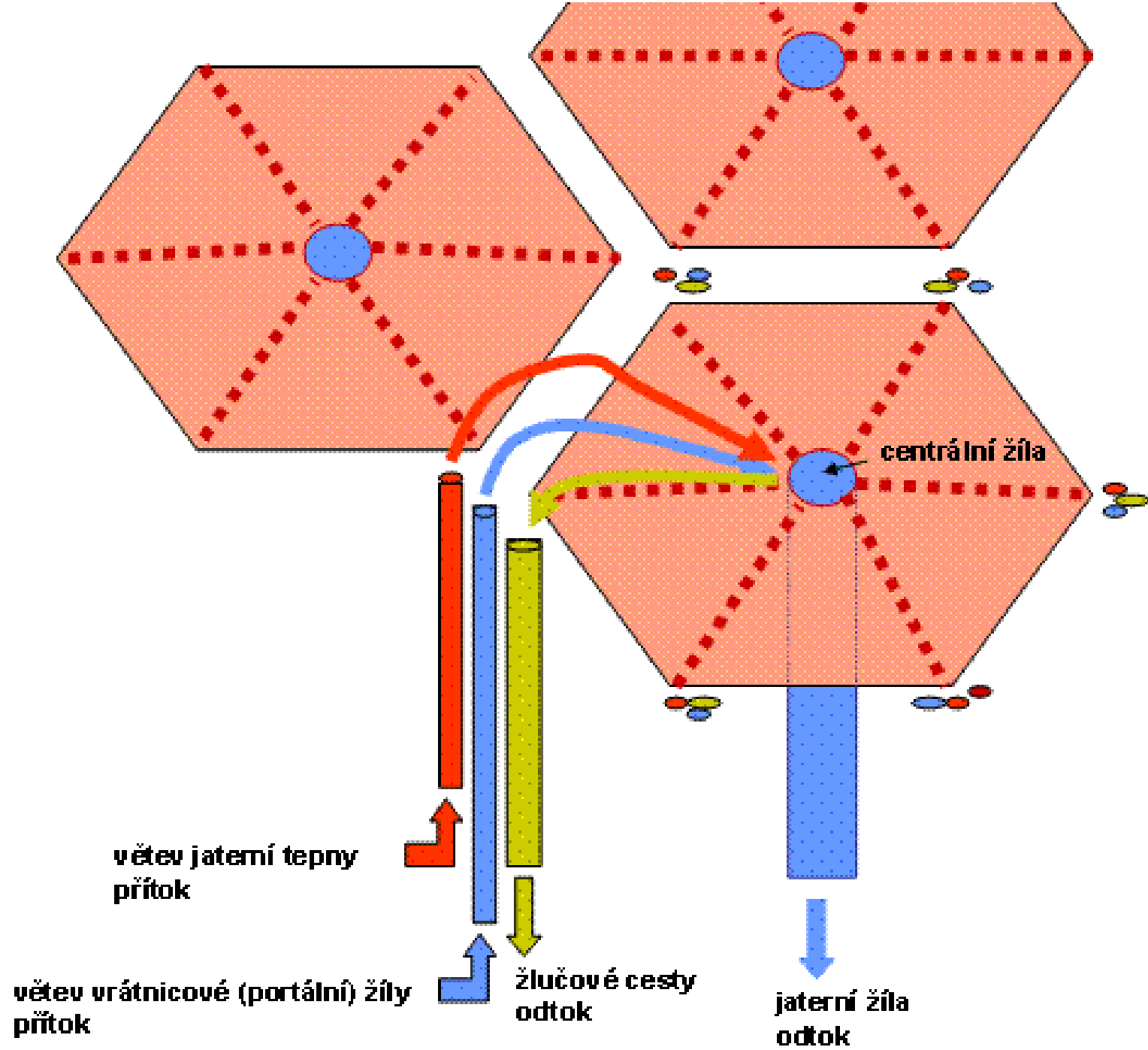
Sinusoide

Leberzellplatten (Laminae hepaticae)

Vv. centrales (via Vv. sublobulares
zu Ästen der V. hepatica)

Trias hepatica
(Portale Trias, Glisson-Dreieck,
Periportalfeld)

3. Läppchenbau der Leber

Jaterní buňky

celkový počet se odhaduje na 250 miliard

hepatocyty tvoří 60 – 70 % buněčné hmoty jater

cholangiocyty jsou epitelové buňky žlučových vývodů.

endoteliální buňky sinusoid (tvoří asi 2,8 % objemu jater)

***Kupferovy buňky (tvoří 2,1 % objemu jater),
charakter tkáňových makrofágů***

Funkce jaterního parenchymu

***metabolismus sacharidů
lipidů
proteinů***

metabolismus steroidů

***syntetiza proteinů   systém kalikrein-kininový
proteiny akutní fáze***

Funkce jaterního parenchymu

funkce zásobní

Imunologická

ovlivnění krevní srážlivosti

potřeba značného množství energie

mitochondrie

až 2 000 mitochondrií na jednu buňku

mitochondrie tvoří až 18 % podíl buněčného objemu

Metabolické funkce jater

metabolismus sacharidů

- glukóza

homeostáza koncentrace glukózy tvorbou glukózy z neglukózových zdrojů (glukoneogeneze)

- glykogen

homeostáza koncentrace glukózy v krvi

hormonální regulace glykogensyntézy a glykogenolýzy

- galaktóza

utilizace galaktózy z laktózy

biosyntéza z galaktózy

- fruktóza (tvorba z disacharidu sacharózy)

Metabolické funkce jater

metabolismus lipidů

- mastné kyseliny

syntéza ketolátek při beta oxidaci FA

- cholesterol

syntéza cholesterolu v závislosti na jeho exokrinním příjmu

-lipoproteidy

syntéza i odbourávání VLDL, LDL, HDL

- tvorba žluči (digesce a resorpce lipidů a vitaminů

rozpuštěných v tucích ze střeva)

tvorba tukových zásob

Metabolické funkce jater

metabolismus sloučenin dusíku

- aminokyseliny

syntéza aminokyselin

odbourávání

dekarboxylace aminokyselin na biogenní aminy

syntéza močoviny

Metabolické funkce jater

syntéza důležitých proteinů organismu

- **albumin**
(denně až 50 g)
- **angiotensinogen**
- **alfa-1-fetoprotein**
- **orosomukoid**
- **alfa-1-antichymotripsin**
- **ceruloplazmin**

Metabolické funkce jater

syntéza důležitých proteinů organismu

- **faktory krevního srážení I, II, V, VII, VIII, IX, X, XI, XII**
- **inhibitory koagulace**
  - alfa1-antitrypsin**
  - antitrombin III**
  - alfa2-makroglobulin,**
  - protein S**
  - protein C**
- **fibrinolytické faktory (plasminogen)**
- **inhibitory fibrinolýzy (alfa2-antiplasmin)**

Metabolické funkce jater

syntéza důležitých proteinů organismu

- transportní proteiny

**ceruloplazmin, globulin vážící kortikosteroid,
růstový hormon /GH/-protein, haptoglobin,
hemopexin,
insulin-like growth hormon /IGF/ -protein,
protein vážící retinol,
globulin vážící pohlavní hormony,
globulin vážící tyreoidální hormony,
transferin, transthyretin,
protein vážící D vitamin**

Metabolické funkce jater

syntéza důležitých proteinů organismu

- ***apolipoproteiny***

***apo A-I, Apo A-II, Apo A-IV, Apo B-100, Apo C-II,
Apo D, Apo E)***

- ***erythropoetin***

Metabolické funkce jater

skladování některých vitaminů a mikronutrientů

- **vitamin A**
- **vitamin E**
- **vitamin K**
- **vitamin B1**
- **vitamin B6**
- **vitamin B12**
- **měď**
- **železo**
- **aktivace vitamínu D**

Játra

Orgán exkrece

především prostřednictvím žluči

denní produkce žluči se odhaduje na 500 – 750 ml

obsah žluči tvoří:

žlučové kyseliny, cholesterol, fosfolipidy,

konjugáty bilirubinu, proteiny

elektrolyty (Na⁺, K⁺, Ca²⁺, HCO₃⁻)

v játrech vytvořená žluč se shromažďuje ve žlučníku,

kde dochází k zahuštění v játrech vzniklé žluče